

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat,
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 840 Lej.
Fél évre 420 Lej.
Negyed évre 210 Lej.
Havonta 70 Lej.

Hirdetések díjszabás szerint.

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Marsieu Jusztin dr.

lesz a mezőgazdasági kamara elnöke.

A hétfői ülés csak alakuló ülés lesz. — Készül az ellenzék a munkakamarai és iparkamarai választásokra is.

(Saját tudósítónktól.) A mezőgazdasági kamarai választások tegnapelőtt országsszerte lezajlottak és politikai eredményük az egyesült ellenzék győzelmét jelent. A jövő programját a győztes ellenzék még csak most állítja össze, hogy az aradi mezőgazdasági kamara az augusztus hó 31-iki megalakulás után a törvényi intenciói szerint megkezdhesse a működését. Az aradi mezőgazdasági kamara hétfői bemutatókozó gyűlésére, a komplett választmányra és a jövőendő munkásságára nézve információkért munkatársunk ma felkereste a nemzeti párt egyik vezető tagját, aki egyben egyik választott tagja is a mezőgazdasági kamarának, aki a következő érdekes felvilágosításokat adta:

— A mezőgazdasági kamara első, ugynevezett bemutatókozó ülését vasárnap tartja a vármegyeházán. A kamara ülése természetesen nyilvános. — A mezőgazdasági kamara tulajdonképpen ezen az első ülésén válik teljessé, mivel a 17 választott tagon kívül megjelennek itt azok a kamarai tagok is, akik hivatalból lesznek delegálva tagokul. Így Georgescu János vármegyei prefektus, dr. Robu János főpolgármester, Margineantiu Titusz pénzügyigazgató, Beju Onisor gazdasági tanácsos, a vármegyei küldöttje, a vármegye rangban lezidősebb állatorvosa, valamint orvosi tiszviselője, a kereskedelmi és iparkamara, valamint az ezután megalakuló munkakamara delegáltja, a vármegyei gazdasági hitelintézet és a vármegyei gazdák szövetségének egy-egy tagja. Hogy névszerint kik ezek, még nem tudjuk.

— Elnökké dr. Marsieu Jusztint szeretnénk megválasztani, ha elfogadná az elnöki tisztelet. Természetesen ez csak kombináció, mert a mezőgazdasági kamara többsége választja az elnököt. A bemutatókozó ülésnek is csak az elnökválasztás az egyetlen programponja, valamint a kamarai tiszviselői kinevezése. A tör-

vény által előírt mezőgazdasági kamarai tiszviselő állásokra valószínűleg nyilvános pályázatot fogunk hirdetni, hogy a legalkalmasabbakat választhassuk ki az ajánlkozók közül. Egyéb programunk nincsen, mint végrehajtani mindazt, amit a törvény a mezőgazdasági kamarák számára előír és azektól elvár. A mezőgazdasági kamarák jövőendő munkája teljesen a kormány anyagi készségétől és erkölcsi támogatásától függ. Attól félünk azonban, hogy az ellenzék győzelme következtében a kormány szűkmarku lesz majd és nem biztosít a kamarák részére pénzt abban a mértékben, mint amilyenben az az intenzív működhetőség érdekében szükséges lenne. Azután, hogy ezt a gordiusi cso-

mót hogyan oldjuk majd meg, azt ma még nem lehet tudni, minden a jövő eseményeitől függ.

— A legközelebbi munkakamarai választásokba az egyesült ellenzék minden erejével bele foglyik. Még nem áll világosan előttünk, hogy az országos politikai relációk medrében történjenek ezek a választások is, vagy csak helyi politikumot keverjünk közéjük. Erről még csak legközelebb tanácskozunk. Mindenesetre azonban résen vagyunk és a mezőgazdasági kamarák választási eredménye utmutató a munkakamarai választások eredményi kiállítására. Azonfelül részt kérünk az ipari és kereskedelmi kamarák életében is és olyan személyi változásokat akarunk, amik lényegesen eltérnek a jelenlegi stádiumtól. Mindazokból, amit itt elmondtam, könnyű a végső konklúziót levonni. A végcélunk közismert: a liberális kormányzat letűnésére s megbuktatására igyekezünk.

sok központja olyan listát erősített keresztül, amelyről hiányoztak a magyarság jelöltjei.

Hivatalos jelentés

a végleges eredményről — 42 nemzeti párti, 28 liberális, 6 avarescánus.

(Bucuresti, augusztus 28.) A belügyminiszteriumhoz most érkeztek be a mezőgazdasági kamarai választások összes eredményei és a miniszterium erről ma hivatalos kommunikét adott ki. A kommuniké pontosan részletezi a már nagyjából ismeretes eredményt, amelyről mai számunkban mi is beszámoltunk. A kommuniké szerint az egyesült nemzeti-parasztpárt a régi királyságban 20, Bessarábiában 7, Bukovinában 6, Erdélyben 9, összesen tehát 42 mandátumot szerzett. A liberálistpárt a régi királyságban 11, Bessarábiában 2, Bukovinában 5, Erdélyben 10, összesen 28 kerületben győzött. Az Averescu-féle néppárt a régi királyságban 3, Bessarábiában 1 és Erdélyben két kerületben aratott győzelmet. Összesen tehát a régi királyságban 34, Erdélyben 21, Bukovinában 11, Bessarábiában 10 kerület választott, ami vég eredményben 76 kerületet, illetőleg megyét jelent. A régi királyságbeli lapok szerint az Averescupártot kormánytámogató pártnak lehet tekinteni és ha a néppárt mandátumait hozzáadjuk a liberálisok mandátumának számához, akkor is a kormánypárt nyolc mandátummal maradt kisebbségben az egyesült nemzeti és parasztpárttal szemben.

(Bucuresti, augusztus 28.) Marsieu Jusztin igazságügyi miniszter utasította a törvényszéki elnököket, hogy a mezőgazdasági választások igazolását sürgősen lássák el. Constantinescu földmívelésügyi miniszter rendeletet küldött a gazdasági felügyelőségeknek a mezőgazdasági kamarák megalakítása és munkaköre tárgyában.

— Csökken a tifuszi járvány. Jelenítettük, hogy Aradon terjedni kezd a tifuszi járvány. Az aradi városi főorvosi hivatal fokozott figyelemmel kísérte a járvány terjedését és a hatóságai orvosi kar mindent elkövetett, hogy a továbbterjedést megakadályozza. Ez részben sikerült is és két nap alatt eddig csupán egy újabb megbetegedést jelentettek be a főorvosi hivatalnak. Ha a közönség betartja a főorvosi hivatal által ajánlott egészségügyi rendszabályokat és óvatosan fogyasztja el, lemosva a nyers gyümölcsöt, remélhető, hogy a járvány teljesen megszűnik néhány napon belül.

Jogos-e vagy jogtalan a petíció?
— **Szeptember 13-án lesznek az iparkamarai választások. — A bácskai rettenetes orkán. — Készülőds a munkakamarai választásokra. — Aki a boldogság kapujának őre. — Vakmerő rablótámadás Aradon. — Ibolyka mégis meg akar halni.**

A magyar párt azért állított tiszta magyar listát a székelyföldön, hogy demonstráljon Gyártás mellett

(Cluj, augusztus 28.) Balogh Géza dr. a Magyar Párt csiki tagozatának elnöke és Váradi Aurél dr. a Magyar Párt ügyvezető alelnöke nyilvánkoztak a mezőgazdasági választások eredményéről. Dr. Balogh kijelentette, hogy a Magyar Párt azért állított Csikmegyében speciális magyar listát, mert próbára akarta tenni, hogy tiszta választás esetén kit választottak volna meg csiki szenátornak, Gyártás Eleméért, vagy Florea Gyulát. A listán szerepelt Averescu-párti jelölttel, dr. Vasu Alexandru ügyvédrel azt akarták demonstrálni, hogy a csiki székelység együtt kíván dolgozni a román néppel választásokban a székely né-

pompásan viselkedett. Annak ellenére, hogy a jegyzők több helyen kidobták, hogy azok, akik akadályozva vannak szavazatuk leadásában, megbízást adhatnak a jegyzőknek jogaik gyakorlására, kevés választó dönt be ennek a trükknek és majdnem teljes számmal járultak az urnák elé. Nyilatkozatában köszönetet mond a csiki székelységnek, amely imponáló jelét adta egységének. Váradi Aurél dr. szerint kár volt a választásokat politikai színnel kiélezní, amint azt a román pártok tették. Kár volt továbbá ezt a választást későbbi mérkőzés erőpróbájának tekinteni. Fájdalmas pontja volt a választásnak az udvarhelyi incidens, ahol a liberáli-

Vakmerő rablótámadás Aradon**Kifosztott lippal gazdalkodó.**

(Saját tudósítónktól.) Jéger György lovoai (lippai) gazdalkodónak izgalomokban bővelkedő, kalandos napja volt ma Aradon. Lovát jött vásárolni Aradra és a kovácsartéren két széthámos kicsalta az ótmetőhöz, ahol erőszakkal elvették a nála levő pénzt. A vakmerő agyafurcsággal elköve tett rablásról a következőket jelentjük:

Jéger Györgynek kilenc ezer lej készpénz volt a tárcájában és ezért az összegért egy lovat akart venni Aradon. A kovácsartéren, miközben alkudozott egy lóra, mellé csatlakozott egy flatalember s figyelmébe ajánlotta, hogy egy kitünő, olcsó ló van eladó egy aradi lókereskedőnél. A gazda örömmel fogadta az ajánlatot és az ismeretlen fiatal ember elvezette a vásártér másik végében várakozó, magas, bricsesz-nadrágos férfinez. Jéger Györgynek azt mondta az illető férfi, hogy tényleg van egy kitünő lóva eladó és ha meg akarja tekinteni, jöjjön vele a lakására. A gazda megbízott a jól öltözött férfiben és mindketten elindultak. A kovácsartér egyik kevésbé látogatott helyén az ismeretlen férfi lehajolt a földre és egy kandóba barmolt csomagot vett fel. A férfi kibontotta a csomagot, amelyben egy tárcsa volt és örömmel mutatta meg Jégernek a tárcsában levő száz lejeseket. Kijelentette a gazdának, hogy a talált pénzen megosztozkodnak.

Egy jó fél óráig mentek aztán együtt és elérkeztek az ótmető széléhez. Ott leültek egy padra és éppen, amikor az osztozkodáshoz hozzákezdtek volna, egy alacsonyabb flatalember rohant nozzájuk és kijelentette, hogy halott, hogy elveszett tárcsáját meg találták és követelte vissza a pénzt. A magasabb férfi a tárcsát hirtelen a padra dobta és ráült. Ezután tiltakozott a feltevés ellen és azt állította, hogy ők semmiéle tárcsát nem találtak. Erre a másik kérte, hogy engedjék meg, hogy megmotozza őket. Először az ismeretlen magas férfi vetette magát alá a motozásnak. Természetesen a tárcsát nem találta nála. Ezután Jéger Györgyre került a sor és az alacsonyabb férfi háta mögé került, lefogta két karját és a magasabb pedig kezdett kutatni. A gazda előtt már gyanúsá vált az ügy és észrevette, hogy veszedelmes széthámosokkal van dolga. Hirtelen kiszabadította magát az öt lefogó férfi kezeiből és futásnak eredt. A két rablótámadó utána szaladt, menekülés közben Jéger György megbotlott egy kődarabban és elvágódott a földön. Ugyanekkor inge alá rejtett 9 ezer lejt tartalmazó tárcsája kiesett. Az üldözők melléje értek, felkapták a tárcsát és eltűntek a temető fái között. Jéger György segítségért kiabált és egy éppen arra járó csendőrről üldözőbe vette a rablótámadókat, azonban nem sikerült előzni őket. A vakmerő rablótámadásról a kifosztott gazda másképpen jelentést tett az aradi államrendőrségen, ahol bevezették a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

A földművelésügyi miniszter a választásokról.**Közömbös ránézve, hogy milyen pártállású emberek ülnek a kamarában.**

(Bucuresti, augusztus 28.)

Alexandru Constantinescu földművelésügyi miniszter ma fogadta a Rador Távirati Iroda munkatársát, akinek nyilatkozott a mezőgazdasági kamarai választások eredményéről és annak a politikai életre ártó hatásairól. A miniszter kijelentette, hogy a választásnak nem volt politikai jellege, amit ő a választások megojtése előtt is több ízben hangsúlyozott. A mezőgazdasági kamarák felal-

lításával a kormány egy újabb gazdasági rendszer megvalósítását akarja elérni. Ránézve teljesen indifferens a kamarák tagjainak politikai hivatása és hajlandó együttműködni az ellenzéki kamarákkal is. Arra a kérdésre, hogy mi a véleménye az általános politikai helyzetről, a miniszter azt válaszolta, hogy ezt a kérdést februárban intézzék hozzá, a mikorra a politikai helyzet kialakulása várható.

Fölfedező utamon Arad megyében**Egy furcsa falu furcsa papja. — Németpereg és Kis-pereg büszkeségel.**

(Saj. tudósítónktól.) Arad megyei fölfedező utam folytatásában Kis-peregbe jutottam el, amely egyike a legszebb magyar községeink. Kis-peregben már körülállják az autót, megcsodálják és a szőfőrszakaszi magyarokat ed a község fiataljának, öregjének, akik azonban biztosan többre becsülik jól táplált és kitünő fiatalokat. Kis-pereg tizenhárom kilométer Pécskától, de az útja hepe-hupás, dombos és Kis-peregbe nem megy senki, ahány nagyon fontos dolga nincs ott és onnan sem mozdul senki, akit sürgős dolog nem kényszerít erre. Kis-peregben is most nyitották ki a gazdakört, amelyet az impérium átvétel után zártak be. Addig csak a népkör működött. A szarmagyar községet nyugodt temperamentumú nép lakja. Mind reformátusok, míg néhány katolikus van, bapstista egy, görög keletiek csak a hivatalos emberek és zsidó egy sincs a faluban. A városi emberek énközösének híre esemény a parasztság összegyűlt hamarosan. Csinosan öltözött emberek, egészségesegek, szívesek és józanok. — Ezek óta nem érintette őket a polka mérge. Most, hogy a gazdakört ismét megnyitották, ismét két párt van a községben. A népkör és a gazdakör versengenek egymással, de ezt is csak úgy szeliden csinálják. Kellemes és nyílt tekintetű öreg ur a református lelkes. Kis falu szakköznevelő és óraszakköznevelő egy néz ki Szondy Béla tiszteletes, mint egy nyugalmazott külügyminiszter.

A legelsőnek Borza Sándor jelent meg a községben a városi urak üdvözlésére. Kezet nyújt és jól érthetően mutatkozik be.

— Borza Sándor: főfőskereskedő vagyok!

— De van bátyámramnak főszerkesztése is, — vágtam oda élesen. Falun főfőskereskedő a legjobb helyen együtt van a szótárszűzlettel és ezt csak úgy udvariaságképpen kérdeztem. Borza Sándor felvetette a fejét és büszkén jelentette ki:

— Dehogyan van kérem. Csak főfőskereskedő az én tisztem. Van itt ugyan néhány körajzott magyar, aki ezzel is foglalkozik, de én nem.

Később informáltak, hogy Borza a legmódosabb gazdalkodók közé tartozik, aki szinte csak passzívul csinált főfőskereskedőt.

Borza még Aradra is bejött és a prefektusnál tett panaszt, hogy

a gyolcsos tótok sokat házalnak a községben. Komolyan veszi passzióját és kérte, hogy tilták be a gyolcsosok házalását. Kiába magyarázták eddig, hogy kéresek teljesítése lehetetlen. Borza Sándor most sem tett le reményéről, hogy az iparigazolványos házalók konkurrenciáját megszünteti. Korá reggel jött meg az öreg Balogó is a község házára, aki van már ugyan nyolcvan esztendő, de most is korán kel, szorgalmasan dolgozik és feltékeny a feleségére. Az asszonyt mindig másféle veszi a rokonnokhoz, hogy vigyázzanak rá és sokat panaszkodik azokra, akik most már felöltött vagyont élvezik és naponta hánt csak egy fél liter bort adnak neki. Kevesli az asszony hűségét és a bor mennyiségét. Flatalabb gazdák orvosi bizonyítvánnyal mentették ki magukat, ő azonban személyesen ment el szavazni a mezőgazdasági kamara jelöltjeire.

Nem sokkal jobb az út, amely Kis-peregéről Németperegbe visz át, Arad megye egyik legérdekesebb községébe. Különösen fájhat ez a németperegieknek, akik messze vidéken a legnevesebb tenyésztőket nevelik. Gyönyörű lovaik és nagyon szép tehénük vannak. Cemenistállóban, az állattanysztés legmodernebb eszközeivel nevelik fel azokat a bikákat, amelyek már olyan sok díjat és dícsőszet hoztak Németperegnek. A község nevében benne van ugyan a német szó, de lakosságának nemzetisége nagyon megoszlik. A németek mellett magyarok, románok, csehek, tótok és rutének élnek itt tekintélyes számban és a legnagyobb egyetértésben. Arad megyének ez az egyetlen községe, ahol huszíták is vannak. A csehek azóta hatszáz rutén lakik a községben, akik megőrizték anyanyelvüket, de magyarul is jól beszélnek. Öreg katolikusok és papjuk az energia, az emberi akarat, a tudás, a sokoldalúság igazi megtestesülése. Ezt az embert is fel kell fedezni. Ilyen sincsen több. Valóságos unikum.

Mással esztendővel ezelőtt neveztek ki Németperegbe Man Mihály görög katolikus plébános, a keletre új állomáshelyére, de ott hatszáz szegény hívőn kívül nem talált egyebet. Se templomot, se parókiát, se ezek megteremtéséhez szükséges eszközöket. Man Mihály nem riadt vissza a nehézségektől. A hatszáz hívő keze közöt nincsen több hetvenöt hold

földnél, de sok közöttük a kőműves. Mindenekelőtt ezeknek beszélt lelkére a pap, hogy templom kéne, meg parókiát is, ahol a plébánián hivatalt el lehet helyezni. A hívők lelkesen fogadták lelképász toruk szavait és ingyen elvállalták a kőművesmunkákat, ezt látva a többiek, a mesterségük szerinti munkára szintén ingyen vállalkoztak. A németek is felbuzdultak, bár ők nem görög katolikusok, de ingyen adtak fuvart. A pap magára vállalta az asztalos, a bádógos, a faszobrász, a lakatos és a mázó munkákat. Man Mihály plébános gyakran, vakoló kanállal a kezében reggeltől estig dolgozott. Ma gyönyörű szép templom és parókiát áll a község közepén. — Többmillió értékű és ezeket ugyyszólván a semmiből teremtetted elő Man Mihály, aki nem csak mázólni tud, hanem képzett és művelt európer. A püspökség vizsgálatot is indított mellette, mert engedély nélkül mezt építeni. Nem akarták elhinni neki, hogy pénz nélkül épített. Ezt az embert becsülik és szeretik a hívők. Megkerdezték tőle:

— Milyen nemzetiségű főszteendő ur? Ön a görög katolikus vallás papja és itt Németperegben a ruténeknek hirdeti az Isten igét!

— Nincsen kérem nekem nemzetiségem. Pap vagyok, — felelt. — Az istentiszteletet ósláv nyelven tartom, de magyarul prédikálok a népeknek, mert a rutén nyelvet nem bírom még eléggé és az óslávot pedig a nép nem érti. Talán némsókára majd ruténül szólók hozzájuk a szöszékökről.

Hosszúra nyúló vitánk során nagy műveltségű tess tanúságot és megmutatja munkáját kikérgetett kezét. Nem gazdag a parókiája, de meg van elégedve a sorával. Szereti a hívet, a rábizott nyáját, amelynek lelképászora. Sok ilyen papja volna szükségünk. A római katolikusok plébánosát, Bido Józsefet is általános biztelest veszi körül. Béke uralkodik itt ebben a községben, ahol öt nemzet fia és anyanyelvi vallás híval élnek egymás mellett.

Az erdélyi reformátusok tiltakoznak a külügyminiszter védője ellen.

(Cluj, augusztus 28.) A Cluj református egyházkerületi igazgató-tanács ma ülést tartott a külügyminiszterium ismeretes nyilatkozata ügyében, melyben a szászvárosi kollegium fenntartott irredentizmussal vádolja meg. Az igazgató-tanács a legerélyesebben tiltakozott a külügyminiszterium kommunikéje ellen és azt durva támadásnak minősítette. Magyar egyházi és iskolakörökben általános megdöbbenést váltott ki a külügyminiszteriumnak és a kommunikéje. Elhatározták, hogy nyilatkozatot adnak ki, amelyben részletesen vádolják a szászvárosi kollegium sorsát és amelyben leírják azt, hogy miként történt az épület elrekvirálása. Egyben cáfoim foglalják a kommunikének az az állítását is, hogy az iskolafenntartók saját akaratukból becsújták volna a kollegium épületét a közoktatásügyi miniszterium rendelkezésére.

Ibolyka

mégis meg akar halni . . .

(Saját tudósítónktól.) Révai Ibolyka megható történetét megírtam ma. Igyekeztem tragédiájának minden részletét összeszedni, beszámoltam az éhenhalási kísérletéről, a Marossal való kacérkodásáról, nem feledkeztem meg arról sem, hogy Ibolyka most már boldog, mert a sok bánatot okozó hűtlen férfi mégis csak elveszi feleségül. Aki azt hiszi, hogy ezzel befejeződött Ibolyka különös története, az téved. Én is azt hittem, tehát tévedtem. Ma délután pontosan háromnegyed öt órakor, egy elegáns, világoszürke kabátos, ovális arcú, mély és nyílt szemű fiatal leány jött be a szerkesztőségbe. Kabátja ki volt gombolva, így azt is láttam, hogy piros selyem blúz és fehér rakott szoknya volt rajta. A szerkesztőség minden tagja elébe sietett, abban a reményben, hogy őt keresi, azonban mindenki tévedett. Rajtam kívül. Engem keresett. Ibolyka volt.

— Szerkesztő ur — mondotta kicsukló hangon, — a mai rólam írt cikkében tévedett, mert én még most is meg akarok halni. Itt akarok meghalni. Azért jöttem el, hogy arra kérjem, ha már az én nevemet megírta, írja meg annak a nevét is, aki az én szerencsétlenségemnek okozója.

Mielőtt tovább folytatta volna, megpróbáltuk rábeszélni, hogy vesse el magától az öngyilkosság gondolatát, kár volna azokért a szép szemekért, ha örökre lecsukódna. Erre nem volt hajlandó, de megfogadta a saját és leendő családjának a boldogságára, hogy az öngyilkosságot nem a Közlöny szerkesztőségében fogja elkövetni. Az ünnepélyes ígéret elhangzása után Ibolyka folytatta:

— Igenis, tegnap még úgy volt, hogy elvesz feleségül. Felvitt dr. Görő Artur ügyvédhez és onnan egy közjegyzőhöz mentünk, ahol egy nyilatkozatot íratott velem alá, hogy az esküvő után azonnal megindítjuk a válópert, ami elé semmiféle akadályt nem gördítek. Belemtem, mert az esküvő meg tartását Budapestben lakó, betegen fekvő édesanyám megnyugtatósaért forszíroztam. Ezután tényleg lemondtam az öngyilkosság tervéről, azonban ma délelőtt ismét rárontott a katasztrófa. Felkeresett és azt mondotta, hogy meggondolta a dolgot, mert ő csak is egy milliomos leányt akar elvenni feleségül, nekem pedig csak egy szoba butorom, stafirungom és kevés pénzem van. Hiába kértem, könyörgöttem szegény édesanyám nevében. Nem használt. Most már meghalok. Itt Aradon halok meg, hadd legyenek lelkifurdalásai annak a kegyetlen, szív nélküli embernek.

Ezután megmondta az anyagi gondolkodásu ifju nevét és könyörgött, hogy ne hagyjuk ki a cikkünkéből. Az egész szerkesztőségben felébredt az ambíció, hogy megmentse az életnek ezt a fiatal, szerelmes leányt. Beszélünk neki, bizonyítottuk, hogy egy legényért még busolni sem jó, példákkal igazoltuk, egy ilyen szép, életerős fiatal leánynak még előtte van az élet, ami nagyon sok örömet nyújthat és Ibolykának

mosolyra húzódtak az ajkai. Egy újabb offenzíva eme biztató momentum láttára és Ibolyka megígérte, hogy életbe marad. Amikor távozott a szerkesztőségből, az ajtóból vissaszólt:

— Ne felejtsek el megírni annak a fiúnak a nevét.

Megígértük és meg is tartjuk az ígéretünket. Azt az ifjút, akiért Ibolyka annyiszor megakart halni, aki őt csufol a faképnél hagyta, Stein Mórícnak hívják. Révai Ibolyka Stein Mórícért akart meghalni . . .

(p. g—a.)

A minisztertanács megállapította a parlament új munkarendjét.

Uj törvények kerülnek letárgyalásra. — Az uralkodópár szeptember 2-án tér vissza az országba.

(Bucuresti, aug. 28.) A kormány tagjai tegnap este Bratianu Jonel elnöklésével minisztertanácsot tartottak. Elsőnek Marzescu igazságügyi miniszter ismertette a legfőbb törvényhozási tanács újabb tagjainak kinevezésére vonatkozó előterjesztését. Majd az esküdtszék és a semmitőszék átszervezésére tett javaslatot, a mely a minisztertanács hozzájárulása után ősszel a parlament elé kerül. Foglalkoztak ezután a közigazgatási reform alkalmazásával, amely október elsején életbe lép. Megállapította a minisztertanács, hogy az állami közigazgatási élet tette szükségessé a törvény gyors alkalmazását. A miniszterelnököt, mint külügyminisztert felhatalmazta a minisztertanács a rendelet sürgős kiadására. Elhatározták, hogy az erdélyi telepések támogatására 20 millió lejt utalnak ki. A besszarábiai élelmezési bizottság tett ezután jelentést működéséről. A bizottság száz vaggon vetőmagot utalt ki az inséges besszarábiai lakosság részére és ötven milliót folyósított az elhanyagolt besszarábiai utak kijavítására. Chirulescu miniszter ismertette a szövetkezeti és munkásbiztosítási törvényjavaslatra vonatkozó módosításokat, amelyeket a minisztertanács elfogadott. A módosított javaslatok ősszel már a parlament elé kerülnek.

Tudomásul vette a minisztertanács, hogy Duca külügyminiszter szeptember 3-án Genébe utazik, ahol Romániát képviseli a Népszövetség konferenciáján. A miniszterelnök bejelentette, hogy Mária királyné és Miklós herceg Velencébe érkeztek. Az uralkodó pár szeptember 2-án tér vissza az országba. Ferdinánd király és Mária királyné egyenesen Sinaiba utaznak, ahol fogadtatásukra a kormány összes tagjai megjelennek. A minisztertanács határozata alapján Vaitoi-anu közlekedésügyi miniszter a határon fogadja a királyi párt. A minisztertanács ezután Marzescu igazságügyi minisztert bízta meg a külügyminisztérium vezetésével arra az időre, amíg Duca külügyminiszter Romániát képviseli Genében. Foglalkoztak még a chisinaui mezőgazdasági kiállítás ügyével, a munkakamarai választásokkal és az októberben megnyitandó parlament elé terjesztendő felirati javaslattal. Végül megállapította a minisztertanács a parlament munkaprogramját. Eszerint a parlament őszi ülésszaka elé kerülnek a költségvetésre, szeszadóra, választási reformra, munkásbiztosításra, a semmitőszék és a magánoktatásra vonatkozó javaslatok, amelyek valamennyien sürgős természetűek és az ország konszolidálása szempontjából nagy súllyal bírnak.

Készülődés

a munkakamarai választásokra

Folyik a szavazólisták összeállítása. — Eddig még kevesen jelentkeztek. — Ezt a választást is a törvényesek vezeti le.

(Saját tudósítónktól.) A mezőgazdasági kamarai választások az egész országban lezajlottak és most nagy munkálatok folynak a munkakamarai választások előkészítésére. A választások azonban előreláthatólag csak november végén, vagy decemberben lesznek megtartva, mivel a törvény még nincsen a képviselőház által megszavazva. Aradon a jövő hét folyamán befejezik a lista összeállítását. Aradon összesen 291 intellektuel, 391 földműves, 2359 nagyipari munkás, 600 kereskedelmi alkalmazott, 1547 nő alkalmazott, 531 magántisztviselő és 2944 kisparos jelentkezett az összeírásoknál, mi a város lakosságának számarányához képest elenyészően csekély szám. A megyében sem jelentkeztek sokan összeírásra, 14.000 férfi és 2000 nő mindössze. A munkakamarai választásokra vonatkozólag Po-

pscun Péter aradi munkaügyi felügyelő a következő érdekes felvilágosításokat adja:

— A lista összeállítását körülbelül a jövő hét folyamán fejezzük be. A munkaügyi törvényt ugyan eddig csak a szenátus szavazta meg és még a képviselőház is meg kell, hogy szavazza, mielőtt szentesítve lesz. Ennek dacára a kormány rendeletet küldött minden munkaügyi felügyelőséghez, hogy a munkálatokat be kell fejezni, a listákat kifüggeszteni, úgy, hogy mire a képviselőház megszavazza a törvényt, minden készen legyen a választásokra. A miniszteri rendelet szerint a listákat szeptember elején kell kifüggeszteni, azonban addigra nem lehetünk készek az összeírással és így erre csak szeptember végén kerülhet sor. A listák egy hónapon keresztül lesznek közszemlére téve, hogy

mindenki megtehesse rá észrevételeit, kifogásait, vagy ha kimaradt, felvétesse magát a listába. A közszemlére vétel után a listákat a minisztériumba küldjük és ha addigra szentesítik a törvényt, azonnal hozzákezdünk a választáshoz.

— A munkakamarai választások éppen úgy fognak lezajlani, mint a mezőgazdasági kamaráké. A törvényesek, illetve az egyes járásbírók vezetik le a választásokat, amelyeknek eredményeképpen a megválasztott jelöltek megalakítják a munkakamarákat.

Az osztrák sajtó

Hötendorfi Conrádról.

Elismeréssel írják a lapok a volt vezérkari főnökről.

Bécsből jelentik: Mai számunkban megemlékeztünk hötendorfi Conrad Ferenc, az osztrák-magyar monarchia volt vezérkari főnökének haláláról, mely hirtelen bekövetkezett agyvérzés folytán állott be. Újabb jelentések szerint hötendorfi Conrad már régebben betegeskedett, a württembergi Mergentheim fürdőhelyet is súlyos epebaja miatt kereste fel és ehhez a betegségéhez még szivgyengeség is járult. Már napokkal előbb válságos volt az állapota és az orvosi konzilium vérátömlesztési operációt akart rajta végrehajtani. Letettek azonban erről, mivel a volt vezérkari főnököt menthetlennek tartották már napokkal halála előtt. A halál sem az írószála mellett érte munkaközben, mert már két napja ágyban fekvő beteg volt.

Állapota végzetes voltát nem tudatták hötendorfi Conraddal. Még az utolsó napon is arról beszélt környezetének, hogy az ősszel Tirolba vagy Salzburgba költözik, ahol tovább dolgozik megkezdett nagy művén: a világháború történetén. Dacára, hogy válságos volt az állapota, az orvosok családja tagjait a bekövetkezendő katasztrófáról csak közvetlenül a halál előtt értesítették. Így azok hötendorfi Conradot már csak halva látták viszont. Felesége, született Reininghaus bárónő, ma két fiával Mergentheimbe érkezett és intézkedik a volt vezérkari főnök holttestének Bécsbe való átszállításáról. Hötendorfi Conrad Ferencet a wien-neustadti temetőben fogják eltemetni hősihalált halt fia mellé. Az összes osztrák és német lapok, pártállásra való tekintet nélkül mély megilletődéssel és rokonszenves hangon írják az elhalt volt vezérkari főnökről. Temetésének pontos ideje még nincsen megállapítva.

— Eltörlik a vizumot Svájc és Ausztria között. Bernből jelentik: A svájci szövetségi tanácshoz Ausztria beadványt intézett, amelyben kéri a vizumkényszer megszüntetését. Svájci lapjelentések szerint a szövetségi tanács teljesíti Ausztria kérését.

Bicsérdy, a „gyilkos!”

Oszinte szavak Karoly Sandor röpiratáról.

Karoly Sándor: „Bicsérdy, a gyilkos” című szembeütő címlappal ellátott röpirata a napokban hagyta el a sajtót. Az Erdélyben mindig nagyobb tért hódító bicsérdyzmus ellen eddig csak apró, semmitmondó cikkekkel jelentek meg a napilapok hasábjain, amelyek gyengék, erőtlének voltak ahhoz, hogy céljukat el ériék, mert nem tudták komoly formában, döntő érvekkel megcáfolni a „mester” tételeit. Karoly Sándor bátor és szuggesztív hangu röpiratával, erőteljes érvekkel, markáns, szinte forradalmi tömör mondatokban emel gátat Bicsérdy Erdélyt elárasztó eszméi elé és tudományos adatokkal bizonyítja, hogy az emberi szervezetet husevésre rendezte be a természet és aki a természet mindent leromboló és mindent teremtő erejének útjába áll, az gyilkosságot vagy öngyilkosságot követ el. Egyik érdekes fejezetében nagynevű tudósok megállapításait idézi, akik szembe állítják a husevő és növényevő állatok szervezetében tapasztalható nagy különbségeket. Ezek a különbségek a röpirat szerzője szerint a legfontosabb és legdöntőbb bizonyítékai annak, hogy a bicsérdyzmus gyilkos, romboló hatással van az emberi szervezetre.

A szerző szellemesen és frapáns mondatokban tiltakozik azon elterjedt hit ellen, hogy a „mester” önalkotta tételeit tisztán önzetlenségből, idealizmusból dobta bele a közvéleménybe. Szerinte Bicsérdy apostoloskodása nem egyéb jól megalapozott üzletnél s éppen ezért nemcsak sarkatlanizmussal, hanem elitelendő lelkiismeretlenséggel vádolja Bicsérdy Bálát. Intó szavakkal szól azokhoz, akik még nem hódoltak be a bicsérdyzmusnak és visszaakarja téríteni azokat, akik feltétlen hívői a mester által meghatározott tételeknek. A könyv változatos, érdekes olvasmány és nincs kizárva, hogy eléri célját, de az sem lehetetlen, hogy igen jó propagandát csinált a bicsérdyzmusnak.

Pilisí Géza.

Amerika nem engedi a franciákat alkudni.

Párisból jelentik: A tegnapi minisztertanácsban Caillaux pénzügyminiszter beszámolt londoni utjáról a francia államadósságokat illetően. Kifejtette, hogy Churchill lord tizenhét és fél millió font sterlinges követelésével szemben a francia kincstár nevében milyen végső ajánlatot tett a kiegyezésre. Miután az angol-francia államadóssági végleges meg egyezések a franciák amerikai adósságai rendezésétől függnek, Caillaux bejelentette a minisztertanácsnak, hogy ezek rendezésére szeptember 16-án Washingtonba utazik. A minisztertanács a pénzügyminiszter előterjesztéséhez hozzájárult.

(Washington, augusztus 28.) Beavatott helyen kijelentik, hogy ha Franciaország olyan adósságrendezési ajánlatot tesz, mint amit Angliának tett, úgy Amerika azt tárgyalás nélkül visszautasítja. Amerika álláspontja szerint a franciák amerikai tartozása nagyobb, mint az angolokkal szemben fennálló adósság, tehát a törlesztésnek is nagyobbak kell lenni.

Acs Mihály szentnek készül

és öt napja nem eszik már semmit. — A Közép-ucca elzárándokol a házához. — Spirítizmus, emberiség, megváltás és egyebek.

(Saját tudósítónktól.) Aradon a Közép-ucca egyik furcsán ferde ére épített fehérre meszeit, apró házában lakik Acs Mihály aradi színész. Régi színészmester már, de az, hogy most a Közöny hasábjain foglalkozunk vele, semmi vonatkozásban nincs a színészetel. Acs Mihály nem jubikál, nem is tettek ajánlatot neki amerikai turnéra, mert ha csak ez tenné érdekessé személyét, nem foglalkoznának vele annyit a Közép-uccában és környékén. Mert Acs Mihályt foglalkoztat. Acs Mihályt szentnek tartják a misztikum felé hajló emberek, mert Acs Mihály feláldozza magát az emberiségért. Egy szűk kis fakerítéses udvaron keresztül jutok be a konyhába, ahol barnára festett, gyalulatlan asztalon katonás sorrendben magvaváló szilvák vannak elhelyezve. A polcokon néhány vaslábas és a takaréktűzhelyen látszik, hogy nagyon régen nem főztek rajta. Csodálatos. Acs Mihályt saját háza van és jómódu embernek ismerik. Az első impresszió mégis az, hogy meghatározó nyomor uralkodik abban a házában. A konyhából ajtó nyílik egy homályos szobába, ahol egy diványon fekszik Acs Mihály. A mikor belépek, felugrik és üdvözlés után félrehzza az ablakok függönyeit. A szobában világos lesz. Egyszerű és tiszta minden. Egyik sarokban könyvtárvány, benne Darwin, Bölsche, Haeckel és a biblia.

Acs Mihály arca sápadt és becsesett. De hogy ha beszél, sovány arcát vörösre festi az izgalom, a fanatizmus. Mélyen ülő szemei ilyenkor lángban égnek és meggyőző erővel széles gesztusokkal kísért beszédével próbálja a hallgatójával elhitetni hogy az ő igazsága az egyetlen igazság a földön. Öt nap óta egy falat nem volt a szájában. Nyolc napig fog bőjtölni, hogy bebizonyítsa a világnak, hogy a bőjtölés csak használ a szervezetnek és mezdöntse azt az állítást, hogy az ember nem bírja ki napokig táplálék nélkül.

— Nem magamért teszem — mondja Acs Mihály, — hanem az emberiségért. Demonstrálni akarok, mert tudom, hogy az éhezéssel az emberi szervezet valóságosan kiismerődik és ezzel számos szörrelmetlen betegség kerül a gyógyulás biztos útjára.

Hangosan beszél és nem lát-

szik rajta a fáradtság vagy gyengeség legkisebb jele sem. Csodálatos szuggesztív erővel hiteti el magával hogy az éhezés csak hasznára válhatik és ez a hit erőt kölcsönöz neki. De meddig? ...

Acs Mihály eisősorban spirítizista. Hisz a jó vagy rossz szellemekben, akik rontani, vagy javítani akarják a földön élő szentvedőket. Különben minden tettén látható, hogy betegesen egzaltált ember, akinek romlott idegei emóciókra vágnak. Nem elégszik meg a rendes polgári életmóddal, hanem keresi az izgalmakat és ellenállhatatlan erővel sodródik bele az idegeket roncsoló misztikus tanok utvesztőibe. Acs Mihály nem magáért él, hanem az emberiségért. Ő azt mondja, Jöszivü, mindent feláldozó fanatikus emberszerető és nem tudja, hogy a fanatikus hitet átítatott prédikációival megzavarja a misztikum felé hajló ideges emberek lelki egyensúlyát és járványszerűen terjeszti a hitet, amely közelebb hozza a sirt és utat mutat a tébolvda felé. (—lisi—)

Egymásután je'öniköznek a megkárosított adóalanyok.

Lengyel Györgyöt ma kihallgatta a vizsgálóbíró.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután kihallgatta az aradi vizsgálóbíró Lényel Györgyöt, a sikasztással vádolt pénzügyi tisztviselőket egyikét, aki beismerte, hogy Scheffer Jánossal szövetkezett és hamisított nyugták segítségével több mint 100.000 lejjel károsította meg az államot. Védekezésében azt hozta fel, hogy kis fizetéséből megélni nem tudott és így állandóan pótolni kellett a fizetéséhez. Ezenkívül kissé könnyelmű életet élt és valahonnan pénzt kellett szereznie. Lengyel rokonsága mintegy 40.000 lejt helyezett eddig letétbe, míg Scheffer hozzátartozói körülbelül 50.000 lejjel igyekeztek pótolni a hiányt. Azonban a bíróság a kár megtérítése esetén is lefolytatja ellenük az eljárást, miután a közokirathatósággal hivatalból üldözendő bűncselekményt követtek el. A vizsgálóbíró Lengyel Györgyöt le tartóztatta, míg a megszökött Scheffer János ellen körözövelet-

adott ki. Ma ismét igensokan jelentkeztek a pénzügyigazgatóságon, akik pénzt adtak át Lengyelnek befizetés céljából, de az befizetést nem teljesített és nyugtát sem kaptak tőle. Hajdara Lajos és Hanga Lajos szabót 1300—1300 lejjel, Kiss Lajos asztalost ezer lejjel, Bereczky Károly fényképezőt és Gál Albertet, valamint még több adófizetőket nagyobb összegekkel károsítottak meg. A károk összege már erősen közeledik a 200.000 lejhez és valószínű, hogy a lapközlemények alapján még igen sokan fognak jelentkezni a pénzügyigazgatóságon, akik vallomását minden esetben külön jegyzőkönyvet vesznek fel.

SPORT

O Románia kerékpáros bajnokságát a bucuresti központ megbízásából az aradi Meteor kerékpár-club rendezi meg vasárnap délután 3 órai kezdettel az AAC—Meteor Str. Teodor Serb (Török Gábor-uccai) vereny pályán. Tekintettel, hogy a bajnoki számok ezidén kerülnek először elődöntésre, a versenyen részt vesznek a legjobb romániai versenyzők. Ezideig is számos nevezés érkezett, úgy, hogy alkalmunk lesz az eddig nálunk még ismeretlen regátbeli versenyzőket is megismerni. A versenyszámok között szerepelni fog az egyórás bajnoki versenyszám is, melyet óriási érdeklődés előz meg. Jegyek elővételben Bauer Gyulánál (Arad, Minorita-palota) kaphatók.

O Nagy atletikai viadal szeptember 6-án. Románia orsz. ifjusági bajnoksága és AAC orsz. atletikai verseny Aradon, a Str. T. Serb (Török G.-u.) sporttelepen.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

* Rác Imre, Fülöp Magda, R. Hegedűs Béby, Szombati Szabó István, Járossy Dezső pápai kamarás, Zala Béla, Szelle Károly dr. és még több stílusos erdélyi ismert művésze egyéniség találkozik szeptember 12-én Aradon, a Kulturpalota nagytermének színpadán, Fekete Tivadar szerzői estjén. Ezek a nevek máris jóval többet jelentenek a sablonmál, nem a szokásos szezon bejelentő megnyitó előadás jellegével bírnak; itt a művészet és az irodalom demonstratív megnyilatkozása kristályosodik ki. A műsor még ezeken a neveken túl is tartogat meglepetéseket, úgy, hogy az új művészeti és irodalmi irányok teljesen reprezentálva kerülnek a néző elé. Fekete Tivadar új verseit fogja felolvasni. Jegyek Oláhnál.

* Dr. Mezey—Zay Margit zongora- és hegedűiskolájában a tanítás szeptember 1-én kezdődik. Arad, Str. Bratianu (Weitzer-u.) 21.

* Müttermüller József és neje aradi zeneintézetében szeptember 1-én kezdődik a tanítás

— Szabadiábrahelyezés után újra letartóztatták. Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy Klemann József timisoarai gabonakereskedelmi tisztviselőt Milos Traian nyomorék fiaváros rablási szándékából a vingar országuton mankójával sulvosan megsebesítette. A merénylőt elfogták és átadták a timisoarai ügyészség fogházának. Másnap a vizsgálóbíró kihallgatta Milost és vallomása után szabadiábra helyezte. Mára az ügyész ehrendelte Milos Traian letartóztatását, amit nyomban fogantósítottak és a két vaslábu rablót átadták az ügyészség fogházának.

HIREK

— A helygyi államtitkár szabadságon. Bucurestiből jelentik: Crasaru helygyi államtitkár szeptember elején két heti szabadságra megy. Távollétében Nicoleanu tábornok, bucuresti-i rendőrprefektus helyettesíti.

— Lázár Ágoston alispán névnapja. Dr. Lázár Ágoston, Arad vármegye alispánja ma ünnepelte névnapját és ebből az alkalomból igen sokan keresték fel gratulációikkal a megyének ezt a rokonszenves vezetőmberét. A déli órákban dr. Robu János, Arad főpolgármestere és családja, dr. Petrutiu Iustin megyei főügyész, Boneu Vazul megyei főjegyző, Dirlea Vazul városi tanácsos, dr. Botioc Flek ügyvéd, dr. Cotioiu Romulus ügyvéd, Fazekas Lajos pécskai főszolgabíró, Stanca Ermin megyei főszámvevő, Puticiu körponti főszolgabíró, dr. Cornea Adon radnai főszolgabíró, dr. Pop-Zaslo Simon világosi főszolgabíró, Sperneac Jenő városi főjegyző és még számosan mások jelentek meg az alispán lakásán, akik a legszívesebben üdvözölték a közigazgatásnak ezt a kiváló és minden tekintetben páratlan emberét. Körösi-Dudus bandájának muzsikája mellett a késő délutáni órákig a legkedélyesebb hangulatban maradt együtt az alispánt ünneplő társaság.

— Jorga a kormány választási vereségéről. Bucurestiből jelentik: Jorga professzor az Universtul mai számában nyilatkozott, amelyben kijelentette, hogy a kormány a gazdaságpolitikai választásokat elvesztette. Azokban a kerületekben is, ahol a kormány jelöltjeit választották meg, a közigazgatásnak köszönheti a győzelmet.

— Angel polgármester kérvénye a nyugdíj-bizottság előtt. Beszámoltunk részletesen arról, hogy dr. Angel István aradi polgármester nyugdíjaztatás iránti kérvényt nyújtott be, mivel az új közigazgatási törvény nem biztosít számára az eddigi állásához méltó állást. A nyugdíjaztatási kérvény szombaton délelőtt 11 órakor kerül a nyugdíjbizottság elé és általános érdeklődéssel tekintenek a bizottság döntése elé. A nyugdíjbizottság döntése után a kérvény az aradi városi tanácshoz kerül. Valószínűleg már a holnapi ülésen szóba kerül az a kérdés, amely most az egész városházát izgalomban tartja. A nyugdíjbizottságának ugyanis Angel István dr. polgármester évtizedes lelkes munkásságáért és érdemei elismerésül azt kell javasolnia a tanácsnak, hogy a polgármestert teljes fizetéssel nyugdíjazzák.

— A román petróleumról tárgyalnak Párisban. Bucurestiből jelentik: Siceanu a Steaua Romana igazgatója Párisba utazott, hogy Bratianu Vintilla pénzügyminiszterrel találkozzék. Hír szerint az államot és a petróleumvállalatokat érintő rendkívül fontos ügyek rendezéséről van szó.

— Kinevezték Róma első kormányzóját. Rómából jelentik: Coemonni szerátor, jelenlegi királyi biztos lesz Róma első kormányzója. A minisztertanács javaslatára Rómát önálló kormányzósággá alakították át.

Eindenburg nem látogatja meg Ludendorffot.

Berlinből jelentik: Hindenburgnak Ludendorffinál tervezett magánjellegű látogatása elmarad, miután nem volt megővható a tervezett látogatásnak szigorúan bizalmas magánjellege. Hitlerhez közeli egyik müncheni napilap a „Voelkische Beobachter” indiszkrétója ugyanis nyilvánosságra hozta a német köztársasági elnök készülő látogatási tervét.

Jogos-e vagy jogtalan a petíció?

Mindkét párt másképpen magyarázza a mezőgazdasági kamarai törvényt.

(Saját tudósítónktól.) Jelentjük ma, hogy az aradmegyei mezőgazdasági kamarai választásokat a liberális lista részéről négy petícióval is megtámadták. Megkérdeztük a győztes ellenzék egyik vezérét és a liberális párt egyik vezető egyéniségét a petíciók jelentőségéről. Természetesen ellentétesen fogják fel a kérdést és nyilatkozatuk is merőben különböző. Dr. Ispravnic Sever, a liberális-párt egyik vezetője így vélekedik a petícióról:

— A petíciókat a törvényhozóhoz nyújtottuk be, amely a választásokat intézte és azok a legrovidebb idő alatt tárgyalásra kerülnek. A mezőgazdasági kamarai választásaira vonatkozó törvény rendkívül hézagosan megalkotott és így a végrehajtási utasítás is szőről-szóra ugyanazt mondja, amit a törvény és nem jelöl meg pontosan azokat a módosításokat, amelyek a választási visszaéléseket és ezek helyreigazítását lehetővé teszik. Így pontosan azt sem írja elő, hogy felelősséget hová kell bonyújtani és azokat kinek, milyen fórumnál a döntésre kell bízni. Természetesen tartom, hogy az elsőfokú törvényszék, illetőleg kamarai döntés után a petíciók még a legfelsőbb semmitőszék elé kerülnek, mint minden olyan ügy, amelyek a törvényszék hatáskörébe tartoznak. A legfelsőbb semmitőszéknek kell kimondani azután a döntő szót a választások érvényességét illetőleg. Hang sulyozott ugyan, hogy a törvény.

— Japán új romániai követe. Bucurestiből jelentik: Kintomo Mushakója új japán követ Bucurestibe érkezett.

— Pacha Ágoston névnapja. Pacha Ágostonnak, a timisoarai apostoli kormányzóknak ma volt a névnapja. Az egyháziót ez alkalomból hivatalos személyiségek és tisztelők közül is számosan felkeresték szerencsekívánataikkal.

— Halálraítéltek kicserélése. Berlinből jelentik: A „Vossische Zeitung” jelentése szerint a lipcei törvényszék által a cseka-perben halálraítéltek három vádlottat kicserélik a Moszkvában halálra ítélt három német diáknak.

— Pusztító vihar Olaszországban. Triesztből jelentik: Tegnap rendkívül heves orkán vonult végig Olaszországban, amely Bordolo községet teljesen elpusztította. Pólában a vihar megrongálta a kikötőben veszteglő hajókat.

mint akárhány más, sok kufat hagy és a végrehajtási utasítás félremagyarázásokra ad okot. A törvényt a hirtelen összetákoltság jellemzi és ez az oka annak, hogy most is vannak ellentétes vélemények a felelősségek eldöntésére vonatkozóan, de meggyőződésem, hogy az a legtöbb semmitőszékre tartozik, mert így jog szerű és az alkotmány is ilyen értelemben intézkedik.

Dr. Marsiau Iusztin, az egyesült nemzeti-parasztpárt vezére a következőkben foglalja össze a véleményét:

— A felelősségekkel illetően nyugodtak vagyunk. A választások pártatlanul és igazságosan folytak le, amelyeket semmiféle ürügyvel megpeticionálni nem lehet. Mindenféle petíciót első fokon a kamara intéz el és ha az egész listára a választások lefolyására vonatkozik, akkor döntően is. Ebben az esetben a kamara végső fórum. Ha egyesek, vagy többek mandátumának megsemmisítéséről van szó, akkor a határozatot a mezőgazdasági kamarai szövetségének Bucurestiben székelő központjához lehet megfellebbezni, amelybe minden kerületi kamara egy delegátust választ be. A kamara munkaképességét azonban ez nem befolyásolja, mert az tekintet nélkül a petíciókra, folytatja ülésvezetését. A kamara különben augusztus 31-én délelőtt tíz órakor a vármegyeháza tanácstermében ül össze először és ülésvezetését meg terrorisztikus eszközökkel sem hagyjuk megakadályozni.

— Költöznek a mentők. A timisoarai mentőállomás a mentők új otthonának felépítéséig a Park-szanaszatóriummal szemben levő Gazdasági Egyesület helyiségeibe költözik, ahol augusztus hó 30-án déli 12 órától veszi fel a szolgálatot.

— Furcsa adóbehajtás Aradon. Az aradi pénzügyigazgatóságon az utóbbi időben különös módszert használnak a globális adók gyors behajtására. Azelőtt szokásban volt, hogy az adófizetőnek végzést kézbesítettek ki a pénzügyigazgatóságtól, hogy amennyiben a törvényes határidőn belül nem fizeti ki adótartozását, árverést tűznek ki. Most azonban kényelmesebb módszert használnak. Egy ismert aradi uricsaládhoz a végzés helyett, felesleges munkát megtagarítva, mindjárt az árverést jelző iratot kézbesítették ki, ami nem csekély kárnak tekinthető. A különös módszert Petrescu Illés pénzügyi adminisztrátor tudomására

hozták, aki lépést tett az irányban, hogy a tisztviselők a törvény által előírt szabályos módon hajtják be az adókat.

— Eljegyzés. Kozminsky Ilonka (Brassó) és Glancz Sándor (Arad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Figyelmeztetés a vasúti menetrendekről. A közönség érdekében megírjuk, hogy a június 5-iki menetrend óta az Erdélyben és Románia többi részében történt változásokat kizárólag csak a Bedeusféle zsebmenetrend augusztusi kiadása tartalmazza.

— Kisiklott a debreceni személyvonat. Budapestről táviratozzák: Ma hajnalban a debreceni személyvonat Karcagpuszta állomásnál hibás váltóállítást következtében kisiklott. A mozdony és öt kocsit kiugrott a sínekről. A vonat fűtője meghalt, a mozdóposta tisztviselője súlyosan, hat utas pedig könnyebben sebesült meg. A debreceni vasutigazgatóság a legszigorúbb vizsgálatot indította annak megállapítására, hogy a vasúti szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— A tisztviselőnyomor áldozata. Szegény, meglehetően állami tisztviselő felett bíraskodott ma az aradi törvényszék büntető tanácsa. Enyhén ítélték, mert másként nem is lehetett volna, a büntető törvénykönyv rideg paragrafusait nem lehet minden esetben alkalmazni teljes szigorúval. Az eset egyszerű. Pilár János, a pankotai állomás egyik szerényen dolgozó forgalmi tisztviselője 16.000 lejt sikasztott. Tettét pedig azért követte el, mert nem volt képes megélni abból a csekély fizetésből, amit az állam nehéz munkájáért nyújtott. Mellékeresetre nem volt ideje s a nyomor odaélezte a bűn kárjaiba. Nem is tagadott. Egyszerű, keresetlen szavakkal elmondta elejétől végig, hogyan és miért nyúlt idegen pénzhez, és a végén leült a barna fapadra és várta az ítéletet. Egy évi börtönt kapott a tisztviselőnyomor szerencsétlen áldozata.

— Az aradi román kat. főgimnázium I—IV. oszt. növendékei, kik a vizsgán az énekből elégtelen osztályzatot nyertek, haladéktalanul jelentkezzenek kétfőn, aug. 1-én a délelőtt folyamán az intézetben.

— Francia intézet Targu-Mures, Str. Vasile Alexandru 16. I—II—III. liceumi osztályok. Előkészítés az érettségi vizsgálatokra. Külön tanfolyamok. Megnyílik 1925. szeptember 26-án a bennlakók, 28-án reggel 8 órakor pedig a künlakók számára.

— Dr. Ungár hegedűtanár 5 heti külföldi tanulmányútról hazakerkezett, a tanítást újra megkezdte Arad, Bohus-palota, I. kapu.

— Nem tanítók, hanem tanárok. Szerkesztőségünkben ma megjelentek a polgári iskolai tanárok, akik a tegnapi tanári és tanítói vizsgákkal kapcsolatban megjelent cikkünkre vonatkozólag annak a helyreigazítását kérik, hogy ők a közoktatási törvény értelmében nem tanítók, hanem középiskolai tanárok, főiskolai végzettségük is ebbe a kategóriába predestinálja őket. A helyreigazításnak készségével adunk helyet.

— Összerombolták a háza kerítését. Nem mindennapi incidens történt tegnap Aradon Horváth Károly aradi lapszerkesztő Mos Ajun (Szél) uccai házában. Ma délelőtt a háztulajdonos felesége a renoválási munkálatokat vizsgálta felül, amikor hirtelen előrohant öt vasdoronggal fel-fegyverkezett férfi és a házat körülvevő kerítést kezdték tördelni. Horváth Károlyné hiába tiltakozott és kiáltott, a férfiak folytatták jobb ügyhöz méltó buzgalommal a pusztítás munkáját. A 25 méteres kerítést vasdoronggal darabokra zúzták, majd épen amilyen váratlanul jöttek, úgy távoztak. A megrémült asszony azonnal jelentést tett a negyedik kerületi rendőrségen, amely megindította a nyomozást. Ma letartóztatták Kuba György kovácslegényt, az öt kerítés-pusztító közül az egyiket és nyomozás folyik a többi kézrekerítésére. A különös tett okáról a letartóztatott mélyen hallgat és még így egyelőre nem lehet kideríteni, hogy miért kellett elpusztítani annak a 25 méter kerítésnek.

— Szünetel a vízszolgáltatás. Ertesítjük a tisztelt közönséget, hogy folyó hó 31. és szeptember hó 2., 4., 7., 9. és 11-én este 9 órától reggel 6 óráig a vízszolgáltatás a csőmosások miatt az egész város területén szünetelni fog. Uzinele Comunale Arad.

— Gyöngéd és hamvas arcbőr a szépség főkélléke. Hogy ezt elérje, keverjen mosdóvizébe eredeti MACK féle KAISER BORAX-ot, amely egy természetes és ártalmatlan szer az arcbőr ápolására.

— Erotikus társasjáték a strandolás; Az AAC jubiláló futballistája; Nem illik kávés ur! Tehát csak az Ica-féle nyálóka! Aradi vállalkozó és volt színész nő válópöre; Berlina riport; Ahova még nő nem tette a lábát; Vidám esetek; stb. a legfrissebb „Aradi Kurir“ érdekesebb cikkei.

xx A netpiac. Az aradi piaci drágaság letörésére már több kísérletet tettek az aradi hatóságok, azonban ezidőig eredménytelenül. Minden kísérlet dacára a tojást még mindig 3—3.30 lejes áron árúsítják s a többi élelmiszerár is ehhez arányosan drága. Megteremtették az elővásárlási tilalmat, amely szerint a kofának nem szabad összevásárolni minden árut a termelőtől, hogy az árakat már kora reggel felhajtás s mindezek dacára már hét óra tájban a termények nagy része a kofák kezében van. Végre kell vetni végre annak, hogy a vásárló közönséget nap-nap után ki-üzorazzák. Ezt szépen hangzó rendeletekkel nem lehet elérni: az aradi hatóságoknak cselekedni kell. Mai árak: Tojás 3—3.20 lej, burgonya 4—5 lej, kelkáposzta 3—4 lej, tök 4 lej (1 és fél kg.), tej 8 lej, tejfel 35—40 lej, vaj 160 lej, szilva 5—8 lej, barack I. rendű 20—25 lej, II. rendű 10—12 lej, alma 5—6 lej, csirke 55—75 lej, tyúk 90—120 lej, liba 160—250 lej párja, kóvér liba 200—280 lej darabja. A gabonapiac árai: árpa 520—530 lej, kukorica 520 lej, zab 580—600 lej métermázsánként.

LEGUJABB

Körrendelet a közigazgatási reform végrehajtásáról.

(Bucuresti, augusztus 28.) A belügyminiszter a tegnapi minisztertanács határozata értelmében az összes prefektusokhoz körrendeletet intézett, amely utasításokat tartalmaz a közigazgatási reform végrehajtása tekintetében. A reform január elsejéig fokozatosan életbeléptetendő, amikor a törvény költségvetési része is elintéztet nyer. A belügyminiszter figyelmezteti a prefektusokat, hogy a kormány számít exponenseinek odaadó munkásságára. A rendeletet, mint belügyminiszter Bratianu Ionet írta alá.

A nemzetközi szociálisták az orosz ellenforradalmárok ellen.

(Marseille, augusztus 28.) A szociálisták nemzetközi kongresszusa 164 szavazattal, 14 ellen elfogadta a bizottság jelentését a biztonsági szerződésnek az európai általános békére való kihatása ügyében. A kongresszus egyben felszólítást intéz Németországhoz és Szovjetországhoz, hogy lépjenek be a Népszövetségbe. A francia delegátusok ama javaslatát, amely Szovjetországot intézvé támadása mellett az ellenforradalmi szervezetek támogatását követeli, 168 szavazattal, 122 ellen a kongresszus elutasította.

A bácskai rettenetes orkán.

Eddig hat halottról tudnak. — Templomok dőltek össze Szabadkán. — Két halászcsonak a benneülőkkel együtt eltűnt.

Szabadkáról jelentik: A bácskai rettenetes orkán pusztításáról csak ma lehet hű képet nyerni. A vihar, amelyhez hasonló már évtizedek óta nem volt, kiszámíthatatlan károkat okozott a bácskai és bánáti földeken és városokban; házakat söpört el, fákat csavart ki, hidakat rombolt össze, elverte a szőlőt és a kukoricát, templomtornyokat döntött le és mindenütt tönkretette a telefon-vezetékeket. Nem egy helyütt emberéletet is követelt áldozatul az itéletidő, a mely Baranya felől jött és öt-tíz perc alatt pusztította el a viharzónába jutott községek határait. Az orkánt mindenütt vad szélvész vezette be, amelyet özönvízszerű zápor és legtöbbszörre jégeső is követett. A zápor elvonulása után negyedórával kitisztult az égbolt.

Az orkán Szabadkán délután négy órakor kezdődött. A jég gép fegyverként kopogott a házak tetjén és az uccákon hatalmas árvíz hömpölygött. — A borzalmas szélvész gyökerestől csavarta ki az élőfákat, cégtáblákat söpört le, vas- és kőkerítéseket döntött ki. A villám belecsapott egyik villanytranszformátorba, amely pillanatok alatt lángbaborult. A Ghied-fatelepen a szél lesodort egy munkást a háztetőről és súlyosan megsebesítette. A vihar ledöntötte a szabadkai Szent Rókus és Szent György templomok tornyát, a Bácska sportpálya tribünjeit összedöntötte. A viharok hat halottja van.

— Arad a Duna. Bécsből jelentik: A Duna áradása egyre tart. Az összes árterületek már víz alatt vannak. A mellékfolyók vize is állandó emelkedést mutat.

— Könyvtárt, kottát vesz Kerpel.

A palicsi strandon is nagy pusztításokat okozott és a fürdővendégek között óriási pánikot okozott, akik kétségbeesve menekültek fedett helyre. Néhány nő nem tudott felöltözni, mert az összedült kabinok eltemették az ott elhelyezett ruháikat, amik közül többet el is vitt a szélvész. — Ezeket a ruhátlan fürdőzőket az itéletidőben csuromvizesen, fürdőruhában szállították be későbbi autókra a városba.

Szabadkán nyoma veszett két halászcsonaknak, amelyek az orkán keletkezésekor hat halálsszal a nádas közelében a vizen voltak. Hogy kik ültek ezeken a csonakokon, azt még nem lehetett megállapítani és az eddigi kutatás nem vezetett nyomra. — A késő esti órákban még a palicsi rendőrség se tud semmi bizonyosat arról, hogy mi történt ezekkel a halászcsonakokkal.

A vihar megyeszerte is nagy károkat okozott. Sommsichi-pusztán tizenöt tehenkocsit rádöntött a vasuti utvonakra, úgy, hogy a budapest—belgrádi gyorsvonat órák hosszat vesztegelt a nyílt pályán. Ledöntötte az ószivácsi református templom tornyát is. A lehulló téglák egy embert agyonütöttek. A vihar később leszakította a templom tetejét is. Szerb-militicsen három embert a vihar a kenderáztatóba szorított, ahol belefutottak. Dorozsón az egész kukoricatermés elpusztult. A károkat most becsülik fel.

Fogad ragyogni fog mint a napsugár,
Ha Farmodont fogkrémet
[használsz, Aladár!]

— Aki 350 millió alapítványt tett kutyája javára. Az amerikai St. Louisból jelentik: Furcsa végrendelettel halt meg itt egy Jacob Siler nevű nyolcvanhárom éves öreg ember. A végrendeletben ötezer dolláros alapítványt létesített az örökhatározó — kutyája, Joe javára. Ebből a pénzből Joet életfogytiglan el kell tartani, mert Joe hűséges állat volt, aki az utolsó percig kitartott öreg gazdája mellett. A végrendelet története visszanyúl még januárra. Siler érezte, hogy fogy az ereje és pár hónappal már aligha húzza tovább. Ezért a lapokban hirtetést tett közzé, amelyben otthont keresett a kutyája számára. Körülbelül 1200 ajánlatot kapott. Hosszas megfontolás után az öreg ember W. P. Mertz lakását választotta ki, mert ennek a lakásnak a közelében van egy tó, ahol Joe kedve szerint fürödhetett. A házaspárnak volt már egy kutyája, voltak továbbá gyerekei, akik pajtásai lehettek a kutyának. Azonkívül lakást tudtak adni Silernek is. Siler ezért a végrendelet végrehajtóivá új házigazdáját és feleségét nevezte ki azzal, hogy ha Joe elköltözik egy jobb világba, az alapítvány felét Mertz és felesége, felét pedig Siler egyik öreg barátja, Otto Schmidt örökölje.

MOTIV

xx Az aradi marosparti nyári mozgósítvány má, szombaton vetíti „A pénz és szív“ című 6 felvonásos gyönyörű filmdrámát, Rex Ingram rendezésében. Főszereplők: Rodolpho Valentino és Alice Terry. Ezt megelőzi egy 2 felvonásos kacagtató burleszk: Seff és Cocl csavargók lettek. Kezdeté pont negyed 10 órakor.

xx Ma, szombaton mutatja be az aradi Apolló a „Családi háromszög“ című szenzációs filmet, amely hatalmas, megrázó képekben érzékíti az ideális és a reális élet csatáját. A darab főszereplői Mosjoukin Lissenkov és Galin hét felvonáson keresztül a szó legszorosabb értelmében átéli a film mélységét. Az előadások 5, 7 és egyenyed 10 órakor kezdődnek.

xx Holtomiglan-holtodiglan — az aradi Urániában. C. H. Strobl híres regénye elevenedik fel a néző előtt, a házasságról és szerelemről adja elő mondanivalóját a regényíró, amelyet a film igen élénken és sok közvetlenséggel hoz ki. Egy fiatal házaspárról van szó, akik még mézesheték idejében összekapnak, az asszonyka hazamegy szüleihez. A férfi követeli az asszonyt, az anyós nem engedi a leányát és ez a bonyolult felvonásról-felvonásra variálódik, míg végül is a szerelemé a diadalm. A főszerepet Grete Reinwald játsza. Az előadások 6, fél 8 és egyenyed 10 órakor kezdődnek.

xx Jön! Kis lord Mary Pickforddal.

Aki a boldogság kapuját őrzi.

Papp Gyula anyakönyvvezető panaszkodik, hogy rossz a szezon. — Sokan állják, de sokan szidják az anyakönyvvezetőt.

(Saját tudósítónkiöl.) Az aradi öreg városházának kétségtelenül Papp Gyula anyakönyvvezető a legnépszerűbb tisztviselője. Főképpen az teszi népszerűvé, hogy a villamos vasut sorsa nem tőle függ, ezenkívül még nem adóügyi tanácsos, nem gépüzemigazgató, aki állítólag fekete vizet ad a polgárságnak, nem gazdasági- és nem kulturatanácsos, akiket gazdaságért, illetve kulturáért szokás szidni. Nem. Ő csak egyszerű anyakönyvvezető, aki a fiatalok előtt ki szokta nyitni azt a bizonyos paradicsomi kaput és a fiatalok ezért általában szeretik is. Ma falkórestem ezt a boldog embert és megkérdeztem, hogyan van megelégedve helyzetével, mit csinálnak a fiatalok, keresik-e a boldogsághoz vezető utat, vagy pedig megtalálják nélküle is.

Papp Gyula anyakönyvvezető levette válláról a nemzeti szini szalagot, utnak bocsátott egy háromperces házaspárt és csendesen, minden malícia nélkül mondja:

— Nagyon téved, ha azt hiszi, hogy én vagyok a legnépszerűbb ember. Ha tudná, hogy mennyien átkoznak! Igaz, hogy sokan nagyot köszönnek ha az uccán látják, de sokan úgy néznek rám, mintha én lennék mindenük az oka.

A „minden” alatt azt hiszem veszekedéseket, nézeteltéréseket, vitákat és egyéb ehhez hasonló házassági örömtöket ért. És azt is hiszem, hogy a zivve veszik, amikor egy olyan házasságot bont fel a törvényszék, amit ő kötött össze.

— Kéremszíven, a mulkor megylet az uccán és hallom, ahány a hátam mögött valaki mondja: „Hej, csak ne lennének olyan sokan az uccán, eltörném a hátam az esernyőt!” Megfordultam, hát egy haragos fiatal asszomnyal állok szemben. Mondom neki: „Mi baj lelkem?” És képzélje, mit válaszolt. Azt mondta, hogy én vagyok az oka, hogy olyan boldogtalan, mert én adtam össze. Most mondja meg nekem, de őszintén, oka vagyok én a boldogtalanságuknak?

Megnyugtatom az aggódó anyakönyvvezetőt, hogy ő igazán nem oka senkiféle boldogtalanságnak, de nagy érzem, hiába itt minden nyugtatási akció. Ez a köz tisztviselő boldogtalan, mert két ember nem boldog.

— Bezzeg, ha keresztelő vagy egyéb házassági öröm van valahol, akkor megfélekednek az öreg anyakönyvvezetőről, de ha szidni kell valakit, akkor gyorsan előráncigálnak. Hiába, haláttlanok az emberek.

Most megkérdeztem tőle, hogyan megy az „üzlet”, van-e szezonja a boldogságnak. — Nagy sóhajlás a válasz:

— Dehogyan van kérem szezon. Inkább hótszezon. Ahg van egy héten három-négy házasság. Tavaly ilyenkor minden napra esett egy-két esküvő. Ma... Már attól félek, hogy minden kimegy a

hivatból. Még a házasság is. Azt hiszem az őszre jobb szezonunk lesz. Ez a házasságtörések igazi ideje.

Még barátságosan invitál, hogy legyek vendége, írjam szépen bele a nevémet az 6 „emlék-

könyvébe” és biztat, hogy nem fogom megbánni. — Megígérem, hogy megfogadom a tanácsát. A diskurzusnak egy fiatal pár vet véget. Bejönnek, hogy beírják a nevüket a hatalmas állami „emlék könyvbe”. Papp Gyula már keresi a nemzeti szini szalagot. A szeme örömtől csillog: megint kinyitja két ember előtt a hivatalosan szankcionált boldogság kapuját... (kár.)

ÜZGASZDASÁG

Szeptember 13-án lesznek az iparkamarai választások.

Szeptember 3-ig kell a listákat a törvényszékhez benyújtani.

(Saját tudósítónkiöl.) A kereskedő és iparostársadalmat élénken érdekli az új kamarai törvény értelmében a közeljövőben megtörténő iparkamarai választás. Hosszu esztendőök óta a régi vezetőség áll a kamara élén, mert a kamarai reformról szóló törvényt csak a közeljövőben érkelte jogerőre a parlament döntése. Az új törvény értelmében a kamarai igazgató tanácsa, — konszult de adminisztratív, — negyvenkét tagból áll és ezek közül negyvenet választanak, hetet kineveznek. A választott tagok közül pedig husz kereskedő és husz iparos. Az aradi kamarai választások szeptember 13-án történnek meg és ha akkor egyik lista sem kapná meg a szükséges többséget, akkor 20-án megismétlik a választásokat s akkor nem lesznek tekintettel a leszavazottak számára. A listákat szeptem-

ber harmadikáig kell a törvényszékhez benyújtani, amely ezen a napon publikálja is a jelöltek névsorát. Az aradi választások két helyen fognak lefolyni. A kereskedők a nyári színházzal szemben már elkészült kamara épületében, az iparosok pedig a városházán adják le szavazataikat. A szavazásra feljogosító igazolványokat a kereskedelmi és iparkamara küldi szét mindenki- nek postán. Aki bármilyen ok következtében kimaradtak volna a szavazók közül, azok ezt a törvényszékhez felebbezik meg. Az aradi kereskedelmi és iparkamara vezetőségét Aradmegye választja meg s körülbelül kilencezer választó fogja leadni szavazatát. A választások a tisztviselők kinevezését nem érintik és az esetleges sérelmek — mint például a kamara vezetőségének államellenes összeállítása, — felett a kereskedelmi miniszter dönt.

Zürichben 2.55 a lei. HELYI VALUTAÁRAK.

(Augusztus 28.) Áru: Francia frank 9.50, svájci frank 39.25, dollár 201.50, angol font 990, cseh korona 6.02, lira 7.60, dinár 3.60, osztrák schilling 28.60, magyar korona 345. Pénz: Francia frank 9, svájci frank 38.25, dollár 199.50, angol font 990, cseh korona 5.82, dinár 3.55, osztrák schilling 28.10, magyar korona 360. Kifizetések: Paris 9.55, Zürich 39.25, Newyork 201.50, London 990, Prága 6.02, Milánó 7.60, Belgrád 3.60, Bécs 28.60, Budapest 345.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Augusztus 28.) Berlin 122.85, Amsterdam 207.85, Newyork 816, London 2806.50, Paris 24.26, Milánó 19.30, Prága 15.30, Budapest 0.0072.50, Belgrád 9.22.50, Bucuresti 2.55, Varsó 0.00087.50, Bécs 0.0072.65.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT. (Augusztus 28.) Berlin 122.80,

Amsterdam 207.85, Newyork 816, London 2806.50, Paris 24.25, Milánó 19.30, Prága 15.30, Budapest 0.0072.50, Belgrád 9.22.50, Bucuresti 2.55, Bécs 0.0072.65.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Augusztus 28.) Kifizetések: Paris 9.50, London 984, Newyork 201, Milánó 7.60, Zürich 39, Bécs 28.25, Prága 5.98. Valuták: Napoleon 750, arany марка 47, leva 1.40, török lira 1.12, angol font 960, francia frank 9.65, svájci frank 38.50, lira 7.45, drachina 3, dinár 3.45, dollár 200, lengyel марка 32, osztrák korona 28, magyar korona 27.50, cseh korona 5.90.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. — (Augusztus 28.) Belgrád 1266—1274, dinár 1246—1268, Paris 3347—3377, francia frank 3347—3377, Bucuresti 354—356, lei 352—358, Bécs 99.93—100.53, osztrák korona 99.93—100.53, Zürich svájci frank 13.783—13.883, Prága 2105—2110, cseh korona

2099—2110, Newyork dollár 71.000—71.430.

— A Temesi Agrár Takarékpénztár R. T., Timisoara új fiókja Sibiuban (Nagyszeben.) Amint értesülünk, a Temesi Agrár Takarékpénztár r. t. Timisoara, szeptember havában megnyitja új fiókját Sibiuban (Nagyszeben.) Tudvalevőleg a Temesi Agrár Takarékpénztár a Banca Comerciala Italiana si Romana, Bucuresti affiliált intézete, ezen a réven pedig a Banca Comerciala Italiana, Milano érdekköréhez tartozik és ilyen módon tagja ezen világbank hatalmas organizációs hálózatának. A Temesi Agrár Takarékpénztárnak eddig is fiókjai vannak Aradon és Clujon és a sibiui fiók megnyitása új etapeot jelent a bank programjának megvalósításában, mely céljait tüzte ki az intenzív belekapcsolódást egész Erdély és Bánát közgazdasági életébe. Az aradi és clujai fiókok eddigi sikeres munkája élénken bizonyítja a program létjogosultságát és nem korog fenn kétség aziránt, hogy ezen kitűnő hírnevű intézetek további terjeszkedése az érdekelt kereskedelmi és ipari körök teljes megértésével fog találkozni.

— Új eljárás a sertéskivitelnél. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszterium leiratban értesítette az összes vámválatokat, hogy a sertéskivitelnél a száz kilogrammnál kisebb súlyú sertések súlyát csak szemmel állapítsák meg. Nem szükséges minden darabot külön-külön lemérni, mert ezzel megnövekedik a kivitel.

A felelős szerkesztő: RETHY JÓZSEF távollétében a szerkesztésért KAROLY SANDOR felel.

Cenzurat: Prefectura Judetului

NYILTÉR.
E rovat alatt közölttekert nem vállalunk felelősséget.
FELHÍVÁS!
Gy. Reich Dávidné Arad, Str. Gr. Alexandrescu 47. sz. házat megvettem. Kérem esetleges hitelezőit, követeléseiket 8 nap alatt nálam bejelenteni, mert a későbbben jelentkezőket nem veszem figyelembe.
Weisz Siegfried, anttőmester.

Röszköztnylvánítás.
Mindazon jóbarátainknak, kártaárknak és ismerőseinknek, kik edes anyánk, illetve nagyanyánk temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, illetve virágot helyeztek, vagy egyéb-ként nyilvánított részvételükkel fájdalomukat egyhitemi igyekezetek, ez uton mondunk halás köszönetet.
Arad, 1925. augusztus 29.
Gollényi, Gizi, Kábel és Lászlóffy-osaiád.

Ujra kapható „Radikal” patkányirtó anyag minden gyógyszerárban és drogeriában. Ne fogsdjen el mást, mint az eredeti, régi, jó „RADIKALT”

Őszi felöltő és ruha újonságok megérkeztek JULIU PLESZ GYULA

központi ruha és felöltő áruházában Arad, a színház hátsó bejáratával szemben. Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Az aradi ERZSÉBET MOZGÓ szombat vasárnap NIBELUNG I. rész. Hétfő Kedd II. rész.

A hölgy közönség szíves tudomására hozom, hogy többoldali kívánságunk engedve ismét raktáron tartok legdivatosabb női felöltő costum és téli kabát szöveteket, s így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nemcsak a megrendelő által hozott anyagból, hanem saját jó minőségű szövetemből is készítek mérték utáni megrendeléseire felelősség mellett igen szolid áron ruhákat, costumöket, őszi és téli kabátokat.

 Varga női szabó Arad, Strada Eminescu (Deák F.-u.) 10. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjazt szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 3 lej. — bani, vasárnap 4 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej, illetve 8 lej. — A vastagabb betűvel kiért szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 30 lej, vasárnap 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakján nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. *** Hirdetéseket telefon úttal is feltehetőek, telefon szám: 151. ***

Kisebb nagyobb ház helyek a Str. Fabrica 27.. 29. sz. (régisám 7.) alatt eladó. Bővebbet: Kalász János bürözletében, Arad, Piata Avram Iancu No. 3. 3590

Alkalmazás.

NYUGDIJAS vasúti altszint nagy jövedelmű foglalkozást nyerhet Lóbi hírlap-irodában Arad. 4803

MECHANIKUS TANONCOK jó fizetéssel szeptemberi belépésre felvételnek. Szegő irodéjával Arad, főpostával szemben. 4797

GYERMEKGONDOZÓNÓ, aki ilyen minőségben pár éve működik s a gyermeknevelésben tökéletesen járás azonnal felvétetik vidékre másfél éves és két és fél éves leánygyermek mellé. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 300

HÁZMESTERPAR gyermektelen kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4928

MARTONFFY TESTVÉREK SZÜCSÖK CLUJ, Piata Unirii No. 20., keresnek szakképzett, önállóan dolgozni tudó szűcssegédet és szűcs-varró-gépsznöket. Megfelelő munkaadóknak éves alkalmazást biztosítunk. 4944

ROMANNYELVET bíró fiatalember, déli-olthti irodai alkalmazást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4950

ITALSZAKMABAN jól bevezetett helyi ügynököt keresünk. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4956

KISZOLGALOLEÁNYT, mindenkor leányt keres Arad, Piata Mihailu Viteazul (Ferenecz-téri) Vásárosnak. 5364

PERFECT szakácsné felvétetik. Arad, Str. Vladimirescu 12. (Dobó-u.) 4973

TEMESVARRA ügyes, tiszta szakácsné felvétetik. Arad, Str. Vladimirescu (Dobó-uca) 12., I. e. 4972

NÉMET kisasszonyt keresek délutánra. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 16563

JOHABÓL való megbízható négy középiskolát végzett munkaszervező fiatal embert, vagy nyugdíjast, detailfizetünk részére, kezdőfizetéssel, azonnali belépésre keresünk. Boros & Csizsar Arad, Bulev. Regele Ferdinand 19. 10264

Lakás.

VAROS központjában butorozott szoba föberendezett konyhával, fűdősobával, azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4959

Vétel és eladás.

EGY kintre kereszthurok rövid Hamburger zongora olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4935

RENÖTEZER LFJ itten készített ebédő perzsaszőnyeg, hegedők, antik órák, antik asztal és fotelok, ebédő, háló, szoba, szalon berendezések, szőcséjeli szekrényel, vitrin, vitrin tárgyak, ösz-zekötő perzsaszőnyegek, sütyészthető inger gép, hintaszék, stb., régi szalon asztal, tennisz rakett, bronztárgyak, fényképezőgép, stb., igen jó állapotban eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Bathány-ucca) I. e. jobb. 1000

ZONGORA rövid vasszerkezettel eladó. Arad, Str. Pompiliu 21. Kasza-u. 4978

VILAGOS modern háló, sürgősen eladó. Arad, Strada Sarmisegethuza (Aranykő-ucca) 28. 200

NEGYVEN DARAB, vastag fenyőfából készült és erős vasbronzcsal ellátott, 35-40 hokto űrtartalmu SZILVAKAD. jutányos áron ELADÓ. A kádák Arad vidékén a vasúti állomás mellett fekszenek. Bővebbet: Bing Ede borkereskedésében Aradon. 4949

ELONYÖSEN értékesíthető eladni szándékolt butorait, szőnyegeit, háztartási cikkeit, antik tárgyait stb., ha eljuttatja sürgősen Arad, Str. Consistorului 12. (vált Bathány-ucca, I. e., jobb. old.) alá. 1000

EZÜSTÖT, antik butort magas árbán vesznek, két új angol fotel 6000 leiert eladó. Biedermaier garnitúra restaurálva 18.000 lei. Salon Artistique Arad. 2601

MACULATURA PAPIR 5 kilogram csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Ingatlan.

MAGANHAZ Aradon a belvárosban 4 szoba, fűdősoba és mellékhelyiségekkel, nagy kerttel, gazdálkodásra alkalmas, eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4919

ARAD, Str. Pipos (Gál László-u.) 1. sz. ház, olcsón eladó. 4983

ELADÓ HAZAK. Kétszobás magánház istállóval, kerttel, 110.000. — Kétszobás magánház Ségában 150.000. — Belvárosban háromszobás magánház 280.000. — Üzletház fűszerüzlettel, trafikkal, háromszobás lakással 340.000. — Üzletház vendéglővel, fűszerüzlettel, trafikkal, kétszobás, fűdősobás lakással, 5 egyszobás lakással, 600.000. — Belvárosi kétszobás magánház. 900.000 lejert „Italia” ügynökségnél Arad, Str. Alexandri 1. 4980

BELVÁROSBAN Arad, Str. Baritiu (Rákóczi-uccában) tizennyolc méter uccal frontál építkezésre kitűnően alkalmas egy félház ötszázhuszezer lejert eladó. Erdéklődni Str. Tace koncesu 2. (vált Sárossy-ucca.) 4977

MALMOT megvétre keresek. Ajánlatokat teljes leirással „Malom” jeligére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4976

Ellátás.

OP-BAT uriamber I. rendű házikosztot kaphat uricsaládnál. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4929

KÉT fiatalember a város központjában szept. elsejével teljes ellátást kaphat. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4939

Bármilyen

célnak megfelelő házak, mindenhol elfogalható 2-6 szobás lakásokkal legolcsóbban Wallinger és Bánóky „Fortuna” irodája utján Arad, Str. Consistorului No. 31. (Bathány-ucca) vehetők.

Oltönyöket ... 1650
Raglánokat ... 2000
Gummi kabátokat... 960
lejes árakban árusít:
SZANTO & KOMLOS,
Arad; színház-épület.
Kérjük szövetkirakataink megtekintését!

Egyemeletes bérház

a belvárosban, emeleken egy 3 szoba, fűdősobás és egy 2 szobás lakás, földszinten egy 4 szoba, fűdő, cseléd-szobás parkettás lakás, szuterénben három 1 szobás lakás, nagy udvar és 800 □-öl kerttel 900.000 Lejert eladó. 200.000 lej, évi 16%-ra rajttamaradhat. Megbízott: 16104

Uranul-iroda, Arad, főpostával szemben.

Perfect magyar-német gyors- és gépirónó

keres nagyobb vállalatnál megfelelő munkakört.
Cimek: „Gyorsirónó” jelige alatt az Aradi Közlöny irodájába kéretnek.

Intelligens fiatal nő

házwetónól vagy gondnoknól állást keres tíz évi gyakorlattal, a varrásban és főzésben is jártas. Megbízható, házias komoly. Eszetleg más bizalmi állást is elfoglal. Cime: Str. Nicu Filipeacu Flórián-u. 7. I. Szalayné, Arad. 4948

TÖLTSE AZ UTÓSSZEZONT VATA DE JOS (ALVÁCZA)

kénes és szénsavas hőgyógyfürdőn. Szobaárakból szept. 1-től 50% engedmény.

Mozdonyvezető

vagy olófüfű, valamint vizsgázott kazánfüfű és gépkezelő helybelyi nagy iparvállalatnál felvétetik. Cim Rudolf Mosse, Arad.

ÜGYNÖKÖK

1030 férfiak és nők magas fizetéssel felvételnék. BRAUN Arad, Calea Banatului 3. (Asztalos S.-ucca.)

ARAD MEGYE

egyik legjobban fejlődő községét er, a község főuccáján, 27 kat. hold területű, 4 uccára szülő, ház helyek céljára kiválóan alkalmas

URIBIRTOK

11 szobás uri és megfelelő cseléd lakásokkal, parkkal, gyümölcsösökkel, óriási pincével, vasutvonal mentőn eladó. Bővebbet Györffy Mures irodájában.

Szülők figyelmébe!

Izr. Leányinternátus felvessz még bennlakó tanulókat. Kitűnő ellátás, szigorú felügyelet, szakszerű oktatás, idegen nyelvek és zongora. Magántanulók is felvételnék. Prospektus kérendő: Izr. Leányinternátus Arad, Str. Alex. Gavra No. 19. (Cservenits P.-ucca.) 4816

7 és fél katasztrális

hold prima szülő Muszkán, 3 szobás, üvegezett verandás épület pincével, fél holdas parkkal, teljes felszereléssel, 5 percrenyire a villanyostól, idei fél terméssel, 850.000 lejert eladó. — Megbízott: „Uranul” iroda Arad. főpostával szemben

Butor-üzlet

megszüntetés miatt butorok jutányos árbán, részletfizetésre is beszerezhetők:

Garai Károlynál,

Arad, Str. Gheorgho Lazar 5. (-) Urania mozi mellett. (-) 3565

Adminisztratív hivatalnokot

keresünk (lehet intelligens közepkoru nyugdíjas is) kit képességei szerint foglalkoztatnánk. Belépés azonnal. Ajánlatok „Ambicio” jeligére Sándor hírlapirodában adandók

Használt ólom megvétre kerestetik.